

Stáhtaráđi ášahus

guollebivddus Deanu čázádaga oalgečázádagain jagi 2024

Stáhtaráđi mearrádusa mielde mearriduvvo guolástanlága (379/2015) sihke guolástusas Deanu čázádagas Norggain dahkkojuvvon soahpamuša lánkaásaheami suorggi mearrádusaid fápmuibidjamis ja guoskadeamis addojuvvon lága (176/2017) 7 § 3 momeantta vuodul, dakkárin go dain maŋemus máinnašuvvon lea lágas 207/2024:

1 §

Guoskadansuorgi

Dát ášahus guoskaduvvo guollebivddus Deanu čázádagas Norggain dahkkon soahpamuša (SopS 41 ja 42/2017) 2 artihkkala 2 čuoggás dárkkuhuvvon čázádaga luossagoargŋunviidodagas čuovvovaččat:

- 1) Buolbmátjávri, Gálddašjohka Luovosvárjoga njálmmi rádjái, Badje-Buolbmátjohka Badjedoržži rádjái, Luossajohka Luossajávri rádjái, Morešveaijohka njeallje kilomehtera bajás luoitinsajis Badje-Buolbmátjoga rádjái sihke Skihpajohka vuosstaš luobbala rádjái;
- 2) Veahčajohka Veahčajávri rádjái ja Váišjohka Váišluobbala rádjái;
- 3) Ohcejohka Mierašjávri rádjái, Čársejohka Linjinhjalmmis 10 kilomehtera bajás Geavu Fiellogáhjoga njálmmi rádjái;
- 4) Goahppelašjohka Birkehjalmmis rádjái, Birkehjohka Badjedoržži rádjái sihke Goaskinjohka Goaskinjávri rádjái;
- 5) Njiljohka 13 kilomehtera nuppi juovahatgietti rádjái;
- 6) Áhkojohka goržži rádjái; sihke
- 7) Gáregasjohka vihtta kilomehtera Luopmošjinhjalmmis bajás.

Dán ášahusa lassin guollebivddu 1 momeanttas namuhuvvon viidodagain guoskaduvvo guollebivddus addojuvvon stáhtaráđi ášahus (1360/2015), dain osiin go dán ášahusas ii nuppe lánkai mearriduvvo.

2 §

Guollebivddus lobálaš bivdoneavvut

Luossabivdu lea lobálaš:

- 1) jottuin, merddiin ja njáŋggofirmiin Ohcejoga ja Veahčajoga čázádagain; sihke
  - 2) stákkuin ja vuokkain Ohcejoga ja Veahčajoga čázádagain.
- Eará guollešlájaid, go luosa, bivdu lea lobálaš čuovvovaš bivdoneavvuiguin ja vugiiguin:
- 1) njáŋggofierbmi
  - 2) stággu ja vuogga;
  - 3) guollehehkke guoika- ja rávdnjeduovdagiid olggobealde 200 mehtera guhkkelis joga oivošis, njavis dahje njálmmis;
  - 4) oaggun ja oaggun jieŋa alde guoika- ja rávdnjesajiid olggobealde; sihke
  - 5) njáhkároahkki jieŋa alde bivddedettiin.

3 §

Guolástangiieldoguvllut

Čuovvovaš viidodagain ii oaččo guolástit:

- 1) Badje-Buolbmátjogas ja dán oalgejogain;
- 2) Gálddašjohka joganjálmmi rájes Luovosvárjoga njálmmi rádjái sihke Gálddašluoppal;
- 3) Ohcejogas joganjálmmi rájes gitta Ohcejoga ja Njuorggáma gaskasaš geainnu šalddi rádjái;
- 4) Čársejohka vuollegoržžis 60 mehtera mátkkis goržži niskkis vulos guvlui.

4 §

Almmolaš vahkkoráfáidahttin

Maŋnelis 5, 10, 11 ja 13 §:s mearriduvvon bivdoáigodagaid áigge ii oaččo guolástit sotnabeivvis diibmu 19 rájes vuossárgii diibmu 19 rádjái, earet eará guollešlájaid go luossabivdu jávriin 200 mehtera guhkkelis joga oivošis, njavis dahje njálmmis.

5 §

Luosa guolástanbadji stákkuin ja vuokkain

Stákkuin ja vuokkain oažžu bivdit suoidnemánu 1. beivvi rájes gitta suoidnemánu 3. beaivái vuossárggas d. 19 gaskavahku rádjái d. 19.

6 §

Ráddjehusat, mat gusket seavtti ja áŋkorbivdosiid

Seaktin ii oaččo geavahuvvot reahka, guolli iige máhtu.

Njáhkároahki oažžu geavahuvvot dušše go njáhká bivdojuvvo jienja alde. Deanu čázadagas váldojuvvon jápma seakteguolli lea goittotge lobálaš njáhkároahkiin guolástettiin ja máhtu geavaheapmi jienja alde oaggumis.

Vuokkas oažžu lea eanemustá okta golmmasuorat áŋkor dahje eanemustá golbma ovttasuorat áŋkora.

7 §

Veahkkeneavvu, mii geavahuvvo stággobivddus

Bivdosii darvában guoli loktemis gáddái oažžu veahkkeneavvun geavahit dušše hoava.

8 §

Luosa sálašdihtoearri guolástusas

Luossabivddus oažžu goddit eanemustá ovttá luosa sálašin guollebivdi ja guollebivdobaji guovdu.

9 §

Gildojuvvon stággobivdinviidodagat

Stággoguoallebivdu ii oáččo hárijehuvvot:

- 1) buoddočuoluid siskkobealde ja lagabus go 50 mehtera buodu vulobealde dahje 10 mehtera dan siiddu bealde;
- 2) 10 mehtera lagabus njáנגgofierpmi;
- 3) šalddi alde;
- 4) fatnasis ja gáttis 200 mehtera lagabus oalgejoga lagamus gátti Geavu ja Čársejoga njálmmis Geavojávrris, Čársejoga njálmmis Geavus dahje Gálddašjoga ja Badje-Buolbmátjávrris njálmmis Buolbmátjávrris.

10 §

Guollebivdináigi njáנגgofierpmiin

Luossa oážžu bivdojuvvot njáנגgofierpmiin suoidnemánu 1 beavvi rájes gitta suoidnemánu 3 beavvi rádjái vuossárgga diibmu 19 rájes diibmu 19 rádjái.

11 §

Buoddobivddu bivdoáigodat

Buoddobivdu lea lobálaš suoidnemánu 1. beavvi rájes suoidnemánu 3. beavvi vuossárgga diibmu 19 rájes gitta gaskavahku diibmu 19 rádjái.

Doarrása, čuolu ja vuojahaga fierpmit galget leat bajiduvvon čázeoavái dahje goikásii dan boddii, go bivdu lea gildojuvvon. Bivdosiid buot eará goddojuvvon oasis, oktan buđđui gullevaš jottuiguin ja merddiiguin, galget dollojuvvot goikásis.

12 §

Goddojuvvon bivdosiid geavaheami mearálaš ráddjehus

Go luossa bivdojuvvo njáנגgofierpmiin dahje buoduin, de oážžu geavahuvvot giddodaga nammii oktanaga dušše okta buoddu dahje okta fierbmi.

Eará guollešlájaid go luosa bivddus oážžu geavahuvvot ovttáigásaččat eanemustá vihtta njáנגgofierpmi giddodaga guovdu.

13 §

Eará šlájaid bivdoáigi

Eará guollešlájaid go luosa oážžu bivdit njáנגgofierpmiin miessemánu 20 beavvi rájes gitta geassemánu 20 beavvi rádjái sihke borgemánu 1. beavvi rájes gitta borgemánu 31 beavvi rádjái.

Eará šlájaid oážžu bivdit stákkuin ja vuokkain geassemánu 1 beavvi rájes gitta borgemánu 31 beavvi rádjái.

Eará guollešlájaid go luosa oážžu bivdit olles jagi jávrriin badjel 200 mehtera guhkkelis joga oivošis, njavis dahje njálmmis.

14 §

Fanasbivdu

Fatnasis, go mohtor lea geavvamin, sihke rávdnjái sadjosii áŋkoraston fatnasis ii oáččo guolástit dahje suohpput guolástanbiergasiid.

15 §

Bivdosiid merken

Bivdinláhkái biddjojuvvon njáŋggofierpmit ja buodut galget merkejuvvot čielgasit nu, ahte earát čázádagas johttit áicet daid. Bivdosat fertejit merkejuvvot uhcimustá 15 sentemehtera čázeoaiivi bajábeallái olli govddohagain dahje uhcimustá 40 sentemehtera čázeoaiivi bajábeallái olli stággui giddejuvvon lihpuin, man oaneheamos siiddu guhkkodat lea uhcimustá 15 sentemehtera.

Bivdosiidda galget merkejuvvot bivdosa biddji namma ja oktavuohtheadieđut sihke dan giddodaga namma, masa guolástanvuoigatvuohta gullá. Njáŋggofierbmái mearka giddejuvvon bivdosa geahčái govddohahkii, mii oidno bures. Buodus mearka giddejuvvon doarrása olggumus čuldii dahje reŋkui giddejuvvon galbii dahje govddohahkii.

16 §

Vuollerádjámihitut ja guoli luoitin

Sálašín bivdojuvvon luossa galgá leat uhcimustá 30 sentemehtera guhku ja eanemustá 65 cm guhku.

Vuorru ii oáččo goddojuvvot sálašín.

Sálašín báhcán ruoššaluosat ja girjeluosat galget dalánaga heakkahuhttot.

17 §

Galljodat ja árppu šládja

Luossabivddus njáŋggofierpmi sihke buodu jottu uhcimus lobálaš galljodat lea 58 millimehtera čalbmeoazi guovdačuoggás čuovvovaš čalbmeoazi guovdačuoggái njuoska bivdosis mihtidettiin.

Ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon firpmiin oazžu geavahit dušše ruoivásis, bummolis, nailončanarárppus dahje bodnojuvvon nailonis (nailon, perlon, terylen) dahkkojuvvon árppu. Čadačuovgi materiála dego ovttasáiggar náilonárpu, ii oáččo geavahuvvot. Geavahettiin bodnojuvvon nailona, galget ovttaskas árppu sáigarat leat 8 deniera dahje dan aseheappot.

Bivdosiin ii oáččo geavahit metállaárppu, metállabátti dahje danveardásaš materiála.

18 §

Buodđu

Buodu ráhkadusa oasil doahhtaluvvo Deanu čázádaga Norggain dahkkon soahpamuša čuvvosa 2 guolástanjuolggadusa 26 §.

19 §

Luossabivdui dárkkuhuvvon njáŋggofierbmi

Luossabivdui dárkkuhuvvon njáŋggofierbmi lea njuolgadin suhppojuvvon ovttageardán fierbmi, mas lea govddohat goabbat geažis. Fierbmi ii oáččo giddejuvvot čuolddaiguin dahje

eará giddenneavvuiguin eará sajiin go fierpmi gežiin. Giddenneavvu oažžu leat dušše ovttaskas buddu dahje ovttaskas čuoldá. Njánnggofierbmi ii oaččo áсахuvvot roahki hápmái.

Luossabivdui dárkkuhuvvon njánnggofierbmi oažžu leat eanemustá 30 mehtera guhku. Guokte dahje eanet firpmiid ii oaččo geatnit oktii, juos daid oktiirehkenaston guhkkodat lea badjel 30 mehtera.

Njánnggofirpmiin bivddedettiin ii oaččo geavahit goanstadahkkojuvvon rávdnesuoji dahje vuojahatfierpmi.

20 §

Eará guoli bivdin fierbmebivdosiiguin

Eará guoli go luosa bivddus adnojuvvon njánnggofierbmi oažžu leat eanemustá 3 mehtera vuoksás bodnefierbmi, mas lea seahkka ja mii lea ráhkaduvvon ovttasáiggar nailonárppus (monofiilaárpu), man assodat oažžu leat eanemustá 0,20 millimehtera. Fierpmi allodat ii oažžu mannat čázi čiekŋodaga badjel guolástanbáikki čiekŋaleamos sajis.

Njánnggofirpmiin bivddedettiin ii oaččo geavahit goanstadahkkojuvvon rávdnesuoji dahje vuojahatfierpmi.

Njánnggofierpmi galljodat galgá leat uhcimustá 29 millimehtera ja eanemustá 40 millimehtera čalbmeoazi guovdačuoggás čuovvovaš čalbmeoazi guovdačuoggái njuoska bivdosis mihtidettiin

Buolbmátjávrris, Ohcejoga jávrrádagain sihke Veahčajoga Rievssatjávrriin eará guoli go luosa bivdui adnojuvvon njánnggofierpmiit ožžot lea badjel 3 mehtera vuoksát ja reaskábivddus oažžu geavahit firpmiid, maid galljodat leat uhcimustá 17 millimehtera. Čakčamánu 1. beaivvi rájes gitta cuoŋománu 30. beaivvi rádjái ovdal namuhuvvon viidodagain firpmiid oažžu geavahit govdufierbmin. Firpmiid galljodat galgá dalle leat uhcimustá 18 millimehtera ja eanemustá 50 millimehtera.

21 §

Guolleoalli ja bivdosiid gaskkat

Boađu dahje njánnggofierpmi mihkkege osiid ii oaččo ollit váldo- dahje siidorokki guolleoali rádjái. Guolleoliin dárkkuhuvvo goalmmádas gaskačáhceallodaga miel dásaš joga, čoalmmi dahje baskkáža govododaga dan čiekŋaleamos sajis. Bivdosiid olggumus oassi ii oaččo ollit gokkoge 10 mehtera lagabui buohtalas gátti, eai ge dakkár rokki sulluid, boađuid ja gárguid, maid gaskii bohtet iežaset rokkit.

Buođut eai oaččo leat gokkoge 120 mehtera lagabus nuppit nuppiid.

Njánnggofierbmi ja buođđu dahje guokte njánnggofierpmi eai oaččo leat gokkoge 60 mehtera lagabus nuppit nuppiid.

22 §

Fierbmebivddu gielddusviidodagat

Njánnggofierbmi dahje buođđu ii oaččo biddjojuvvot 200 mehtera lagabui oalgejoga lagamus gátti Geavu ja Čársejoga njálmmis Geavojávrris, Čársejoga njálmmis Geavus iige Gálddašjoga ja Badje-Buolbmátjoga njálmmis.

23 §

Sálašalmmuhus registarii

Guollebivdi lea geatnegahtton doallat sálašbeaivegirjji šleadgahámis dahje báhpára alde. Guollebivdi ferte maid almmuhit guollebivddus Deanu čázadagas Norggain dahkkon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádušaid fápmuibidjámis ja guoskadeamis addojuvvon lága (176/2017) 7 §:s dárkkuhuvvon Deanu šleadgasálašregistarii juohke bivdojuvvon luosas, dápmohis/guvžžás, ja girjeluosas čuovvovaš dieđuid:

- 1) johka dahje jávri, mas guolli lea bivdojuvvon;
- 2) bivdobeavemeari;
- 3) guoli sohkabeali, deaddu ja guhkkodat;
- 4) luitojuvvon guliid mearri šlája guovdu;
- 5) bivdoneavvu.

Luitojuvvon guoli sohkabeali, deattu ja guhkkodaga ii dárbbáš almmuhit.

Sállasa haga báhcán bivdi galgá almmuhit 1 momellantta 1, 2 ja 5 čuoggáin dárkkuhuvvon dieđuid.

Ruoššaluosa oasil galgá almmuhit dušše 1 momellantta 1, 2, 4 ja 5 čuoggás dárkkuhuvvon dieđuid sihke guliid meari.

Eará guollešlájaid go luosa, dápmoha ja girjeluosa oasil ferte almmuhuvvot gudege bivdojuvvon šlája ollesdeaddu sierra šlájaid čuolddašeami mielde.

Almmuhus ferte dahkkojuvvet ovdal čakčamánu 1 beaivvi.

Bivdolobiid luohpadeaddji geatnegasvuodas ordnet guolásteaddjái beassama šleadgasálašregistarii mearriduvvo guollebivddus Deanu čázadagas Norggain dahkkon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádušaid fápmuibidjámis ja guoskadeamis addojuvvon lága 8 § 5 momellantas.

24 §

Fápmuiboahtin

Dát ásahus boahtá fápmui geassemánu 20 beaivvi 2024 ja lea fámus gitta miessemánu 31 beaivvi rádjái 2025.

Helssegis geassemánu 20 beaivvi 2024

Eanan- ja meahccedoalloministtar Sari Essayah

Ráddádalli virgeolmmoš Tapio Hakaste